

Ralfs Melass Grose DZĪVNIKI

Savā dzīvē esmu satīcis daudzus cilvēkus, kuri iet pašizvēlēto garīgās pilnveidošanās ceļu. Viņi nododas meditātai dzīvei, pārvarot daudzas ar to saistītās grūtības, un agri vai vēlu sasniedz arī redzamus rezultātus, kas bieži vien izpaužas domāšanas elastīgumā, spontānas uztveres spējā un apziņas redzesloka plašumā. Šo cilvēku uzskati patīkami atšķiras no aklo civilizācijas pielūdzēju masas truliem, materiālistiski šauriem uzskatiem. Un tomēr, katrā ziņā man tā liekas, daudzi no šiem daudzajiem viņiem pašiem neizprotamu iemeslu dēļ vienā jaukā brīdī apstājas kādā noteiktā savas attīstības punktā un ir spiesti ar sāpēm konstatēt, ka tālāk viņi netiek. Meklējot šīs parādības cēloņus, tos var atrast nevis viņu pārliecības trūkumā vai domu koncepciju nepilnībā, bet drīzāk noteiktā nekonsekvencē, kas tiek pieļauta eksistenciālās dzīves jomās. Blakus daudzām citām tās ir kopdzīvē radušās un izkristalizējušās domas, sajūtas un gribas izpausmes attiecībā uz to būtņu pēctečiem, kuras uz evolūcijas kāpnēm atrodas zemāk par cilvēku.

Daudzi – varbūt cienot R. Šteineru – teorētiski pieļauj, ka cilvēcei kopumā, kā arī atsevišķam cilvēkam, nebūtu iespējams spert nevienu soli uz priekšu savā attīstībā, ja dzīvnieku, augu un minerālu pasaules būtnes neuzņemtos neizmērojamas ciešanas un nebūtu gatavas gan pagātnē, gan arī mūsdienās uz bezgala diferencētu atsacīšanos no pašu attīstības. Bet ko līdz šīs teorētiskās zināšanas, ja tās nav saistītas ar šo cilvēku ikdienas praktisko dzīvi – gan iekšējo, gan ārējo, ja šīs atziņas netiek pārveidotas par sirds gudrību, kas ietekmē pašu dzīvi? Ko tas nozīmē, ja reāli dzīvnieki tiek uztverti tikai kā garšīga piedeva antroposofiskai konferencei par reinkarnācijas un karmas tēmu? Ja augi tiek vērtēti tikai kā materiāls, no kura var izgatavot skaistas mēbeles, lai saliktu tajās krāšņos R.Šteineru kopoto rakstu sējumus? Ja akmeņi tiek uzskatīti par privātu vai sabiedrisku īpašumu, par būvmateriālu, no kura var uzcelt torni, kas aizsargātu tos, kuri drīkst būt iekšā, no tiem, kuri to nedrīkst? Pēc visaptverošajiem karmas likumiem tas nozīmē, ka ar šādu attieksmi pret dabas valstībām mēs pievelkam sev tik daudz miesas slimību, dvēseles nespēka un gara aptumsuma, cik mēs ik dienas aizmirstam izrādīt spirituālai īstenībai atbilstošu attieksmi pret mums blakus eksistējošo dabas valstību pārstāvjiem. Šo apcerējumu es gribu veltīt mūsu attieksmei pret dzīvniekiem. Kā antroposofs, kurš ir atradis savu vietu manihejskajā cilvēces plūsmā, kuras mērķis ir tā sauktās "zemākās" radības atpestīšana, pēc šīs attieksmes kvalitātes (arī manī pašā!) es varu novērtēt, cik dziļi un, pirmām kārtām, cik godīgi antroposofu saime vēlas savienoties ar kristīgo substanci, ar atbrīvojošo Kristus impulsu. Esmu pārliecināts, ka neatkāpjot no īstās garazinātnes pētījumu aspektiem un rezultātiem, ja saskatu mūsu attieksmē pret dzīvniekiem vislielāko traģiku: cilvēku dvēseliska aukstuma dēļ, viņu vienaldzības dēļ pret katru atsevišķu dzīvnieku un tādēļ, ka viņi tiek uzskatīti tikai par pārtikas vai apģērba piegādātājiem, rodas leģioni parazitāro elementāro būtņu. Tās pavājina cilvēka imūno sistēmu un tādēļ izraisa dažādas slimības, kuras nākamajā gadsimtā (21.) izvērsīsies par milzīgu cilvēces pārbaudījumu apziņas dvēseles laikmetā līdzīgi AID un Ebola epidēmijām, kuras plosās mūsdienās.

R.Šteiners brīdināja mūs par to (1). Lekciju ciklā "Pārjutekliskā pieredze. Trīs dvēseles ceļi pie Kristus" viņš attēlo lielo karmisko loku, kas sniedzas līdz pat nākotnes "Jupitera" stāvoklim, lai, tur noslēdzoties, sasniegtu pilnību. Taču gara pētnieks jau 20.gs. beigās var uztvert šī izpiršanas principa sākotnējos vēstnešus. Tos var saskatīt cēloņu un seku kopsakarībā, kas ir saistīta ar neizsakāmām dzīvnieku mokām, ko tiem sagādā cilvēki: "...Okultās studijas mums rāda, ka jebkuras sāpes, kas tiek sagādātas kādai pret sāpēm jūtīgai būtnei, izņemot cilvēku, ka ikviena nāve, ir sēja nākotnei. Progresīvās pasaules attīstības dievišķā vadība nav lēmusi dzīvniekiem reinkarnēt kā cilvēkiem. Bet šajā gudrības pilnajā pasaules plānā ienāk izmaiņas, ja cilvēks iejaucas un neļauj dzīvnieku evolūcijai notikt tā, kā tai būtu jānotiek bez cilvēka. Kas tad notiek? Okultie pētījumi mums māca, ka jebkuras sāpes, ikviena nāve, ko cilvēks sagādā dzīvniekiem, tomēr atgriežas un augšāmceļas, tikai nevis atbilstoši reinkarnācijas likumam, bet gan tādēļ, ka dzīvniekiem tiek nodarītas sāpes un sagādātas ciešanas. Šīs sāpes, šīs ciešanas liek dzīvnieciskumam atkal parādīties. Kaut arī dzīvnieki, kuriem tika sagādātas sāpes, neatdzimst tajā pašā formā, taču tas, kas viņos sajūt sāpes, tas nāk atpakaļ..."

Kad Jupiters nomainīs Zemi, tad dzīvnieki vairs neparādīsies savā tagadējā formā, bet viņu izciestās sāpes modinās kādus spēkus, kas dzīvos cilvēkos, proti, tie iemiesosies cilvēkos kā parazitārie dzīvnieki. Tādējādi caur šo cilvēku sajūtām un jūtām tiks radīts dzīvniekiem sagādāto sāpju izlīdzinājums. Tā ir okulta patiesība, kuru var izteikt objektīvi un neizskaistināti, lai gan mūsdienu cilvēkam tas nav patīkami..."

Daudziem šo izklāstījumu lasītājiem pašiem mājās ir kāds dzīvnieks. Ar mani un manu sievu Katarinu katru nakti gultā guļ divi mīļi suņuki (dažreiz arī dažas blusas!). Mēs zinām, ko mēs tādējādi darām, un to darīt vēlamies, absolūti nesentimentālas mīlestības vadīti pret to svarīgo Kristus plūsmu, kurai mēs gribam piederēt ne vien izziņas jomā, bet arī ar saviem darbiem. Tas nozīmē, ka katru nakti mūsu ēteriskās un astrālās organizācijas satiekas šaipus un viņpus sliekšņa. Tā tam jābūt šo organizāciju pārjutekliskas "dabas" dēļ, jo tās nebūt nav organizētas tik absolūti noslēgti, kā cilvēku un dzīvnieku fiziskās miesas. Kopš senās Lemūrijas laikiem, kad dzīvnieki bez pašu vainas tika ievilkti slimību un nāves virpulī līdzī "grēkā kritušajam" cilvēkam, tie meklē savu lielo pestītāju, kurš atbrīvotu viņus no sāpīgiem astrāliem pārdzīvojumiem. Viņi meklē šo pestītāju cilvēka Es-ā līdzīgi tam, kā garīgi augstu attīstītie cilvēki meklē savējo Kristus Es-ā. Tie grib gūt mācību no atsevišķa cilvēka Es: plēsēji - par maigumu, ganāmplopi - par stiprumu un drosmi, putni - par Zemes iekšienes noslēpumiem un ar cilvēku cieši saistītie mājdzīvnieki (suņi, kaķi) - par individualitātes noslēpumiem.

Dzīvnieku sugu Es'ī ir citādās attiecībās ar uz Zemes dzīvojošo dzīvnieku atsevišķām astrālām individualitātēm (2) nekā cilvēciskais Es ar tam uzticētiem būtnes locekļiem [astrālo, ēterisko un fizisko miesu]. Šie grupu Es'ī ir it kā "aizlienēti uz laiku" no noteiktām augstāko hierarhiju būtnēm, jo dzīvniekiem – līdzīgi tam, kā mūsdienās to var cilvēki, lai arī ne gluži tāpat, – vajadzētu drīkstēt nosaukt kādu individuālo dvēseli par savējo, proti, dvēseli, kas pati no sevis var uzbūvēt organizētu miesiskumu. Cilvēciskais Es būtībā ir Dievu nozīmēts tam, lai kādreiz, vēl pirms Zemes attīstības posma beigām, nomainītu dzīvnieku grupu dvēseles vai Es'us. Šis noteikums ir izskaidrojams galvenokārt ar to, ka mēs esam parādā dzīvniekiem par savas dvēseles attīstību. Lai lasītājs mēģina pats izjust, ko nozīmē, teiksim, cilvēkam, kuram kādreiz nākotnē Venēras attīstības posmā būs jāatrod savs centrs pašā Dzīvības Garā, ja viņš brutāli, farmakoloģiskas vai fiziskas vardarbības ceļā ir nogalinājis tūkstošiem bišu, skudru un citu insektu, kuri ir no nākotnes tagadnē atsūtītie vēstneši. Šie pilsētas būvējošie insekti ir sūtni, kuri garīgajās sfērās jau pašlaik iziet Venēras attīstības posmu. "Bet odu vai mušu es taču drīkstu nosist? Tie taču apgrūtina man dzīvi, kaut arī es tos neesmu uz to izprovocējis?" – var jautāt kāds dusmīgs lasītājs. Bet, ja padomā, vai Kristus nebija tāda "avatāriska muša", kas parādījās tikai tad, kad cilvēcei draudēja bojāeja pašas sociālajos un morālajos netīrumos? Tīrā mājoklī mušām nav ko darīt. Tādēļ šie vissīkākie, bet tai pat laikā vislielākie hierarhisko Dzīvības Garu palīgi nāk tikai tādēļ, lai noēstu netīrumus no pasaules miesas. Taču parasti mēs sitam tos nost bez jebkādam domām un jūtām, un ar Kristu Jēzu mēs arī neesam izrikojušies citādāk, kā ar neskaitāmām istabas mušām mūsu šajā, slepkavu inkarnācijā.

Es domāju, ka, tikai intensīvi iedziļinoties garazinātnē un sasildot tajā gūtās atziņas ar cilvēcisko jūtu siltumu, mēs varēsim soli pa solim sasniegt "harmoniju ar pasaules gaitu", par ko R.Šteiners runā kā par vienu no četrām gara skološanās pakāpēm, kas ved pie cilvēkam atbilstošas garīgas līdzdalības reālajā dzīvē. Šīs pakāpes ir "izbrīns", "godbijība", "harmonijas izjūta ar pasaules gaitu" un "nodošanās pasaules gaitai". It sevišķi trešās pakāpes sasniegšana varētu palīdzēt mums vēl Zemes perioda laikā izpirkt kādu daļu no mūsu milzīgas vainas dzīvnieku priekšā. Taču īstu harmoniju ar pasauli un to apdzīvojošām būtnēm mēs varam sasniegt tikai pateicoties precīzām zināšanām, ko sniedz visus pasaules fenomenus aptverošā garazinātne. Viens no tādiem cilvēkiem jau gadiem ilgi ir ārsts, antroposofs un aktīvs dzīvnieku aizstāvis dr. Verners Hartingers, viens no nedaudzajiem man pazīstamajiem garazinātņiem, kuri vienmēr ir gatavi arvien no jauna kāpt "uz barikādēm" par manihejistu attieksmi pret dzīvniekiem. Savā brošūrā "Antroposofija un dzīvnieku aizsardzība – evolūcijas māsas" (*Werner Hartinger "Anthroposophie und Tierschutz-Geschwister der Evolution"*) viņš raksta, ko tas nozīmē (ja netiks veikts spirituālais izziņas darbs, kas ir vienīgais līdzeklis to novērst) pēc nāves būt spiestam atkal izciest visu to, ko cilvēks, vadoties no savām neattīrītajām iekārēm vai intelektuālās dabas, Zemes dzīves laikā nodarījis just spējīgām būtnēm: "... Tad cilvēkam būs jāatskārš, ko viņš ir izdarījis nepareizi. Tādēļ pēc nāves, t.s. kamalokā, cilvēks izjutīs pats uz sevis, turklāt daudz spēcīgāk, savu vārdu, domu un rīcības sekas – visu to, kas ir saistīts ar ciešanu, sāpju vai baiļu sagādāšanu kādai būtnei, arī ar nonāvēšanu. Viņš pārdzīvos tāpat arī prieku un simpātijas jūtu sekas, kuras viņš kādreiz izraisījis kādā dvēselē, turklāt vissāpīgāk cilvēks pārdzīvos mūsu aprūpei uzticēto dzīvnieku mocīšanas, ievainošanas un nonāvēšanas sekas. Un šeit neder nekādi aizbildinājumi vai mūsu rīcības pamatojumi."

R.Šteiners savā grāmatā "Pie teosofijas vārtiem" ("*Vor dem Tore der Theosophie*") apraksta vivisektoru pēcnāves pārdzīvojumus. Savas dzīves laikā cilvēks apzināti vai neapzināti, tišām vai netišām sagādā dzīvniekiem ciešanas, sāpes, izraisa viņos bailes vai prieku. To visu viņš satiek atkal, ejot cauri kamalokai. Toreiz viņš sagādāja sāpes citiem, tagad viņam tās jāpārdzīvo pašam sevī, turklāt daudz intensīvāk... Tādēļ sevišķi baismīga ir vivisektoru kamaloka, jo viņu rīcības sekas bez jebkāda izņēmuma nāk viņiem

virsi, kā tas ir aprakstīts. To nevar novērst nedz viņu šķietama nevainība (apgalvojums, ka viņam neesot bijis nodoma mocīt dzīvniekus), nedz tas, ka viņi to ir darījuši zinātnes vārdā un viņu mērķis ir bijis "kalpot cilvēcei". Garīgās dzīves likums ir nepielūdzams. Kādā no sapulcēm viņš papildināja šo savu izteicienu sekojoši: "Tas fakts, ka cilvēkam pēc nāves pastiprināti jāizcieš visas citiem sagādātās ciešanas un mokas, ir izskaidrojams tam, ka tā pati cilvēka dvēsele (izņemot melnos magus) nekad otrreiz nekļūst par dzīvnieku mocītāju vai eksperimentātoru. Viņa zemapziņā dzīvo atmiņas par viņa rīcības pēcnāves sekām un attur viņu no tās atkārtotības."

No kopīgās dzīvnieku un cilvēku evolūcijas izrietošā traģika ir tā, ka dzīvniekiem pašlaik nav nekādas iespējas nedz pašiem atbrīvoties no instinktīvi cits citam vai arī cilvēkam sagādāto sāpju sekām, nedz arī pacelties pāri tām ciešanām, ko viņiem sagādājam mēs. Viņiem nav kamalokas un viņi nevar veikt pašizziņas darbu. Kamalokas vietā dažas dzīvnieku sugas, sevišķi siltasiņu plēsēji, pārdzīvo kādu tās pravietisku ekvivalentu. Kad atsevišķs dzīvnieks savā gaišjūtošajā astrālajā apziņā redz tuvojamies nāvi, viņā uz īsu brīdi pamostas sava veida personiskā apziņa ar noteiktām sāpīgām un priecīgām šīs pamošanās sekām. Inkarnējis cilvēks būtībā dzīvo šādā apziņā visu savu nomoda dzīvi, svārstīdams starp dažādiem noskaņojumiem un sirdsapziņas balsis uztveri. Tas nozīmē, ka, no vienas puses, dzīvnieks drīkst uz brīdi sajūst prieku no tikai viņam piederošās dvēseles pārdzīvojuma, taču, no otras puses, līdz ar to viņam jāizjūt arī savas iepriekšējās rīcības sekas. Hartingers raksta savā brošūrā, ka sevišķi ar plēsējiem ir tā, ka, tuvojoties nāvei viņiem koncentrētā veidā un ar šausmām jāpārdzīvo viņu neskaitāmo upuru sāpes.

Atšķirībā no savvaļas dzīvniekiem dzīvnieki, kuri visu mūžu ir dzīvojuši ciešā kontaktā ar atsevišķiem cilvēkiem (piem., suni un kaķi) pēc nāves neatrod ceļu atpakaļ pie savām grupu dvēselēm. Grupas individualitāte kļūst it kā akla pret viņiem. Tie tad uzsāk citu evolūcijas ceļu kā pavisam īpašas elementāras siltumbūtnes. Šīs "salamandras" turpmāk pavadīs cilvēku visos viņa likteņu ceļos un, kopā ar viņa sargeņģeli rūpēsies par viņa labklājību, tādējādi pateicoties par tām izrādīto mīlestību. Vienmēr, kad cilvēks piedzīvo t.s. "negaidīto laimi", jāpieļauj šādas salamandras līdzdalība tajā.

Trešais, ko var panākt, un, proti, tikai ar atsevišķa cilvēka garīgiem centieniem, ir mīlestības pilna izturēšanās pret kādu konkrētu dzīvnieku, kas cilvēka dzīves laikā atrodas viņa uztveres un pārdzīvojumu lokā. Apzināties, ka dzīvnieks raugās uz mani. Es esmu viņa dievs. Es esmu viņa nākamās individualizācijas garants. Es esmu pateicīgs viņam par savas attīstības iespēju. Bez viņa es nebūtu cilvēks. Bez manis viņš nevarētu izaugt pāri savai dzīvnieciskās atkarības pakāpei. Viņu mocīt, ēst, nenovērtēt nozīmētu nosodīt savas būtnes locekļus uz slimībām, vājumu, aptumšošanos. Turpretī viņam palīdzēt, blakus fiziski brālīgai kopdzīvei un līdzjutībai aplūkojot viņu savā morālajā un intelektuālajā dienas apziņā ar siltu pateicību par viņa uzpurēšanos eonu gaitā – tas ved dzīvnieku pie mērķa, pie kura tas no savas hierarhiskās sargbūtnes tik karsti tiecas, proti, kādreiz drīkstēt pulcēties ap augsto Saules Garu, kas ir kļuvis par cilvēku, ap "Dieva Jēru", ap Kristus būtņi, lai uz nākamās mūsu Zemes attīstības pakāpes, uz Jupitera, saņemtu no Viņa "Es-esmu-Es" kroni.

Piezīmes:

1. R.Steiner, GA 143.

2. Uz Zemes dzīvojošie dzīvnieki pašreizējā attīstības pakāpē sastāv no fiziskās, ēteriskās un astrālās miesas, viņu Es paliek garīgajā pasaulē kā grupas vai sugas Es.